

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/39/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222200219
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8222200219.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobkyne: O. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX/XX, XXX XX W., právne zastúpenej: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátska kancelária, so sídlom ul. Sovietskych hrdinov 136/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanej: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, právne zastúpenej: Advokátskou kanceláriou Mária Grochová a partneri s.r.o., so sídlom Bočná 10, 040 01 Košice, IČO: 36 863 017, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a iné, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 6Csp/6/2022-142 zo dňa 08.07.2022, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Priznáva žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bardejov (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol:

I. U r č u j e , že úver poskytnutý na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 07.03.2006, je bezúročný a bez poplatkov.

II. U r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 07.03.2006, v časti I. Základné podmienky, v znení: „Poplatok za správu Úveru: 50 Sk, mesačne.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. U r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 07.03.2006, v časti II. Záverečné ustanovenia, bod 2., v znení: „Dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil s VOP a Úverovými podmienkami, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne vyhlasuje, že sa oboznámil so Sadzobníkom a súhlasí s ním.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. U r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 07.03.2006, v časti II. Záverečné ustanovenia, bod 4., v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka, spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Žalovaný je p o v i n ň ý nahradiť žalobkyňi trovy konania v rozsahu 100 %, s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Citoval ust. § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, 4 písm. a), § 54 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy, § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

3. Súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení uviedol, že žalobou žalobkyňa žiadala, aby súd určil, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 07.03.2006, je bezúročný a bez poplatkov. Zároveň žiadala určiť, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 07.03.2006, v časti I. Základné podmienky, v znení: „Poplatok za správu Úveru: 50 Sk, mesačne.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 07.03.2006, v časti II. Záverečné ustanovenia, bod 2., v znení: „Dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil s VOP a Úverovými podmienkami, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne vyhlasuje, že sa oboznámil so Sadzobníkom a súhlasí s ním.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a tiež, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 07.03.2006, v časti II. Záverečné ustanovenia, bod 4., v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka, spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zároveň žiadala priznať náhradu trov konania.

Žalobkyňa svoju žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzatvorila spotrebiteľskú zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 07.03.2006 (ďalej aj „zmluva“). Predmetom Zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 33 000 Sk (1 095,40 eura), ktorý sa zaviazala žalovanému zaplatiť v 50 mesačných splátkach vo výške 874 Sk (29,01 eura). V zmluve bola uvedená konečná splatnosť úveru 20.02.2011, ročná úroková sadzba vo výške 17,30 % a RPMN vo výške 9,78 %.

4. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že ročná úroková sadzba v zmluve bola vo výške 17,30 %, čo z logiky vecí vedie k záveru, že RPMN, ktorá má zahŕňať aj ďalšie vstupy (poplatky, atď.), musí byť minimálne vo výške 17,30 %. V danom prípade však žalovaný do zmluvy uviedol údaj 9,78 %, ktorý celkom zjavne nezodpovedal reálnej výške RPMN. V danom prípade vyjadrenie RPMN je klamlivé, keďže zavádza spotrebiteľa ohľadom výhodnosti úveru a ohľadom celkovej určitosti zmluvy, preto uvedenie celkom nesprávnej výšky RPMN spôsobuje obdobný následok ako jej neuvedenie, preto podľa názoru súdu uvedené spôsobuje s odkazom na ustanovenie § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z. jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť.

Pokiaľ ide o nárok žalobcu na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky týkajúcej sa poplatku za správu úveru, súd odkazuje na rozsudok Okresného súdu Skalica sp. zn. 1C/286/2012 zo dňa 20.8.2013, z ktorého plynie, že uvedený súd právoplatným rozsudkom určil, že spomenutý poplatok za správu úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Čo sa týka zmluvnej podmienky v časti II. Záverečné ustanovenia, bod 2., v znení: „Dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil s VOP a Úverovými podmienkami, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne vyhlasuje, že sa oboznámil so Sadzobníkom a súhlasí s ním.“, tu sa žiada uviesť, že o tejto už bolo právoplatne rozhodnuté vo vzťahu k žalovanému rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 9C/2/2014 zo dňa 16.09.2015, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/41/2016 zo dňa 27.04.2017.

Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku v časti II. Záverečné ustanovenia, bod 4. zmluvy o splátkovom úvere v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka, spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.“ súd sa stotožnil s argumentáciou žalobcu, s tým, že vo vzťahu k žalovanému bola táto zmluvná podmienka opakovane určená za neprijateľnú.

O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 CSP.

5. Proti rozsudku v celom rozsahu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie včas žalovaný v súlade s § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a to tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a zaviazže žalobkyňu na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Uviedol, že v platnom práve aktuálne neexistuje právna norma, ktorá by umožňovala domáhať sa určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, ktorý bol poskytnutý za účinnosti zákona č. 258/2001 Z.z., na rozdiel od spotrebiteľského úveru poskytnutého za účinnosti zákona č. 129/2010 Z.z., pre ktorý je žalobné oprávnenie založené ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z.. V konaní nebolo zistené, že zmluvný údaj ročnej percentuálnej miery nákladov nezodpovedá výsledku, k akému sa dospeje pri použití vzorca v prílohe k uvedenému zákonu. Právne neutržateľnými sú partikulárne názory súdu prvej inštancie, ktorá vyslovil na tému neprijateľnosti jednotlivých napadnutých zmluvných podmienok. Pre vec je zásadný rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 03.10.2019, sp. zn. C-621/17, kde je zreteľne vyslovené, že pri účtovaní poplatku nemusí byť špecifikované, aké služby sú poskytované

ako jeho protihodnota. Žalovaný dospel k záveru, že ide o bezprecedentné, extrémne porušenie jeho práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

6. Žalobkyňa sa k odvolaniu písomne vyjadrila. Uviedla, že nesúhlasí s argumentáciou žalovaného o nedostatku riadne odôvodnenia napadnutého rozsudku, pretože prvoinštančný súd sa dostatočne zaoberal všetkými právne významnými námietkami žalovaného v konaní. Súd svoje rozhodnutie logicky a vecne veľmi podrobne odôvodnil. Vo vzťahu k namietanej retroaktivite opätovne poukázala na § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z.. Nemali by preto byť žiadne pochybnosti o tom, že od 01.01.2018 sa môže spotrebiteľ pred súdom domáhať určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a neprijateľnej zmluvnej podmienky, keď to § 11 ods. 4 výslovne umožňuje, a to práve s odkazom na § 137 CSP. Konštatovala, že je mylná predstava žalovaného, pokiaľ zamietnutie žaloby v časti o určenie neprijateľnosti poplatku za správu úveru opiera o rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci sp. zn. C-621/2017 zo dňa 03.10.2019. V tomto konaní pred SD EÚ sa posudzovalo maďarské spotrebiteľské právo, ktoré nie je zhodné so slovenským spotrebiteľským právom. Poplatok za správu úveru je celkom zjavne v neprospech spotrebiteľa. Podľa nej sa jedná iba o ďalšie obohacovanie a zisk dodávateľa prostredníctvom poplatku na úkor spotrebiteľa, ktorý mu neposkytuje žiadne protiplnenie. Čo sa týka ďalších neprijateľných podmienok, tieto predstavujú už notoricky známe neprijateľné zmluvné podmienky používané žalovanou. Navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne a priznal jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

7. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nebolo dôvodné.

8. Odvolací súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

9. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

10. V prvom rade sa odvolací súd zaoberal opätovne vnesenou námietkou žalovaného o neprípustnosti žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru. Možno konštatovať, že súd prvej inštancie správne poukázal na znenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v spojení s § 137 písm. d) CSP, pričom so závermi súdu prvej inštancie v tomto smere sa stotožňuje aj odvolací. Navyše ešte poukazuje na to, že § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v závere obsahuje odkaz na poznámku pod č. 18ba), ktorá poukazuje na § 137 písm. c) a písm. d) CSP. V zmysle § 137 písm. d) CSP možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Z už spomínaného § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru. Odvolací súd preto konštatuje, že súd prvej inštancie sa v rámci predmetného konania správne vysporiadal s otázkou procesnej prípustnosti podanej žaloby v časti o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti, preto námietku žalovaného v tomto smere aj odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

11. Následne odvolací súd preskúmal postup a závery súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru žalobkyňi.

12. Podľa § 2 písm. d) zákona č. 258/2001 Z. z., na účely tohto zákona sa rozumie ročnou percentuálnou mierou nákladov sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy tohto zákona z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru.

13. Podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

14. Odvolací súd zdôrazňuje, že údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov je dôležitý ukazovateľ ceny úveru. Vyjadruje celkovú úrokovú mieru úveru alebo pôžičky lebo zohľadňuje nielen úrok, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom. Súd prvej inštancie dospel k záveru o nesprávne uvedenej výške RPMN v úverovej zmluve uzatvorenej medzi stranami sporu, a to v neprospech spotrebiteľa, v dôsledku čoho vyhodnotil bezúročnosť a bezpoplatkovosť daného úveru s odkazom na znenie § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy.

15. Vo vzťahu k poplatku za správu úveru (dojednanému v Zmluve o splátkovom úvere) odvolací súd dáva do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 18Co/109/2011 zo dňa 21.11.2012, v zmysle ktorého: „Odvolací súd zastáva názor, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar. vl. 87/1995 Z.z.). Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch).“ K tomuto odvolací súd konštatuje, že poplatku za správu úveru nekorešponduje plnenie veriteľa v prospech spotrebiteľa. Správa, vedenie úverového účtu nepredstavuje samostatnú odplätnú službu veriteľa klientovi, práve naopak, slúži výhradne záujmom veriteľa. Na uvedenú skutočnosť napokon reflektoval aj zákonodarca, ktorý účtovanie takýchto poplatkov zakázal (§ 37 ods. 21 zákona č. 483/2001 o bankách v znení účinnom od 10.06.2013). Dojednanie o poplatku za správu úveru preto v predmetnom prípade predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je neplatná (§ 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka). Na základe neplatnej podmienky veriteľovi nevzniklo právo na plnenie.

16. Právne bezvýznamný je poukaz na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-621/17 zo dňa 03.10.2019. Tento rozsudok sa týkal výkladu Smernice rady 93/13/EHS vo vzťahu k maďarskému právu a nie k právu platnému na území Slovenskej republiky. Navyše, v tomto rozhodnutí Súdny dvor Európskej únie v súvislosti s výkladom článku 4 ods. 2 a článku 5 Smernice rady 93/13/EHS vyslovil len to, že z požiadavky, podľa ktorej musí byť zmluvná podmienka formulovaná jasne a zrozumiteľne, nevyplýva povinnosť, aby také zmluvné podmienky, o aké ide vo veci samej, ktoré neboli individuálne dohodnuté a sú obsiahnuté v zmluve o úvere uzatvorenej so spotrebiteľmi, pričom presne určujú sumu poplatkov za správu a poplatku za poskytnutie úveru, ktoré znáša spotrebiteľ, spôsob ich výpočtu a dátum ich splatnosti, tiež podrobne špecifikovali všetky služby poskytované ako protihodnota dotknutých súm. Aj z tohto rozhodnutia vyplýva, že musí ísť o služby poskytované spotrebiteľom ako protihodnota súm obsiahnutých v zmluve o úvere. Teda musí ísť o služby sledujúce záujmy spotrebiteľa a nie dodávateľa. Explicitne je to vyjadrené v ust. § 53 ods. 4 písm. t) OZ, podľa ktorého za neprijateľné zmluvné podmienky sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa.

17. Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. To znamená, že súdu nebráni žiadna prekážka, aby vyvodil dôsledky zo zmluvného dojednaní v štandardnej formulárovej zmluve, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku „Dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil s VOP a Úverovými podmienkami, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne vyhlasuje, že sa oboznámil so Sadzobníkom a súhlasí s ním.“, je potrebné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie s tým, že o tejto veci už bolo právoplatne rozhodnuté vo vzťahu k žalovanému rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn.

9C/2/2014 zo dňa 16.09.2015, ktorý bol právoplatne potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/41/2016 zo dňa 27.04.2017.

18. Rovnako sa stotožnil odvolací súd so záverom súdu prvej inštancie o neprijateľnosti zmluvnej úpravy o voľbe Obchodného zákonníka. Podľa dojednaní obsahnutého v zmluve (bod 4, časť II Záverečné ustanovenia), vzájomné právne vzťahy sa mali v súlade s § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. Je teda nepochybné, že ustanoveniami Obchodného zákonníka sa mali riadiť všetky vzťahy medzi žalobkyňou a žalovanou bez akýchkoľvek výnimiek. Obchodný zákonník pritom úpravu neprijateľných zmluvných podmienok neobsahoval. Cieľom dojednaní o výlučnej aplikácii ustanovení Obchodného zákonníka zo strany žalovaného bolo znemožnenie aplikácie právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa na vzniknutý právny vzťah.

19. Okrem vyššie uvedeného, novela Občianskeho zákonníka účinná od 01.04.2015 doplnila ustanovenie § 52 ods. 2 o tretiu vetu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Právny predpis, ktorého súčasťou je toto ustanovenie, nemá prechodné ustanovenia, čo znamená, že sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto právneho predpisu. Tento záver priamo vyplýva nielen z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21.04.2015 vydaného vo veci 3MCdo 14/2014, ale aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.05.2015 vydaného vo veci 8MCdo 13/2014.

20. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

21. V ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je obsahnuté všeobecné pravidlo, podľa ktorého v prípade uzatvárania spotrebiteľských zmlúv treba dodržiavať právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv. Toto pravidlo má pôsobiť aj preventívne, teda slúži na vyjadrenie toho, v akom zmysle má dodávateľ pripravovať podmienky spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sú v zákone zakotvené pre uzatváranie konkrétnych spotrebiteľských zmlúv. Týchto zákonom ustanovených podmienok sa spotrebiteľ nemôže vopred vzdať. Preto by bolo neplatné aj také dojednanie v spotrebiteľskej zmluve, v ktorej by spotrebiteľ dal súhlas na neakceptovanie zákonom ustanovenej podmienky, či obchádzanie niektorej neprijateľnej podmienky, a to by v konečnom dôsledku zhoršilo jeho zmluvné postavenie. Podmienky spotrebiteľských zmlúv upravené v zákone sú vo vzťahu k spotrebiteľovi kogentné, keďže nepripúšťajú odchýlnu úpravu, ktorou by sa zhoršilo postavenie spotrebiteľa. Dojednanie použitia ustanovení Obchodného zákonníka na právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, za situácie, ak v súlade s ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, na tieto právne vzťahy sa vždy musia prednostne použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd prvej inštancie preto správne postupoval, ak takúto zmluvnú podmienku vyhlásil za neprijateľnú.

22. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, postupom podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, potvrdil.

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyni v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).